

Brüssel, 8. märts 2018
(OR. en)

6928/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2017/0356 (NLE)

SCH-EVAL 61
MIGR 33
COMIX 117

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 8. märts 2018

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 6404/18

Teema: Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2017. aastal **Islandiltagasisaatmise** valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist

Delegatsioonidele edastatakse lisas 8. märtsil 2018 toimunud nõukogu istungil vastu võetud nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2017. aastal Islandil tagasisaatmise valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist.

Vastavalt nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 15 lõikele 3 edastatakse käesolev soovitus Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele.

Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse

SOOVITUS,

mis käsitleb 2017. aastal Islandil tagasisaatmise valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelvalvemehhanism Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee,¹ eriti selle artiklit 15,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva otsuse eesmärk on soovitada Islandile parandusmeetmeid tagasisaatmise valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise 2017. aasta hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks. Pärast hindamist võeti komisjoni rakendusotsusega C(2017) 5136 vastu aruanne, milles esitatakse järeldused ja hinnangud ning loetletakse parimad tavad ja puudused.

¹ ELT L 295, 6.11.2013, lk 27.

- (2) Võimalus nõuda seadusliku aluseta riigis viibivalt kolmanda riigi kodanikult, kes ei pöördu vabatahtlikult tagasi, tema sunniviisilise väljasaatmise kulude katmist koos võimalusega keelata kõnealusel isikul Islandil seadusliku riigis elamise loa saamist kuni nende kulude katmiseni ning nende võimaluste praktiline kohaldamine võib ajendada rändajaid kasutama vabatahtlikku tagasipöördumist. Seetõttu tuleks seda pidada heaks tavaks.
- (3) Et tagada tagasisaatmist käsitleva Schengeni *acquis*’, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/115/EÜ² sätestatud normide ja menetluste järgimine, tuleks rakendada eelisjärjekorras soovitusel 1–7 ja 9.
- (4) Tuleks võtta kõik vajalikud meetmed seadusliku aluseta riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tulemuslikuks ja proportsionaalseks tagasisaatmiseks.
- (5) Käesolev otsus tuleks edastada Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele. Määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 16 lõike 1 kohaselt peaks Island koostama kolme kuu jooksul alates soovitude vastuvõtmisest tegevuskava, milles loetletakse kõik soovitusel hindamisaruandes tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks, ning esitama selle komisjonile ja nõukogule,

SOOVITAB JÄRGMIST:

Islandi Vabariik peaks:

1. viima seadusliku aluseta Islandil viibimise kriminaliseerimist käsitlevad asjakohased sätted täielikult kooskõlla direktiivi 2008/115/EÜ Euroopa Kohtu poolse tõlgendusega³;
2. tagama, et Islandi ametiasutuste mis tahes otsust, milles märgitakse, et kolmanda riigi kodaniku Islandil viibimine on ebaseaduslik, ning määratakse tagasipöördumiskohustus, peetakse nii õiguslikult kui ka praktikas direktiivi 2008/115/EÜ tähenduses tagasisaatmisotsuseks;

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

³ Vt näiteks *El Dridi*, C-61/11.

3. tagama, et õiguskaitsevahendid on kättesaadavad alates tagasisaatmisotsuse väljastamisest ja et otsuses on märgitud nende kasutamise võimalus;
4. tagama vajaduse korral keelise abi kättesaadavuse kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ nõuetega;
5. tagama, et vabatahtliku lahkumise tähtaja pikendamine põhineb direktiivi 2008/115/EÜ artikli 7 lõike 2 kohaselt üksikjuhtumi hindamisel;
6. tagama, et praktikas kaasneb tagasisaatmisotsustega, mille puhul ei määrata vabatahtliku lahkumise tähtaega, alati sisenemiskeeld vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artikli 11 lõike 1 punkti a nõuetele;
7. lisama kõikidesse tagasisaatmisotsustesse teabe selle kohta, et kolmanda riigi kodanik peab tagasisaatmisotsuse täitmiseks lahkuma liidust ja Schengeni alalt; selle teabe lisamisega tagatakse, et tagasisaatmisotsuse sisu on kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 3 esitatud tagasisaatmise määratlusega;
8. tagama, et tagasisaatmisotsuseid ja vajaduse korral sisenemiskeelde saaks pärast juhtumipõhist hindamist ja proportsionaalsuse põhimõtet järgides väljastada välispiiril väljumiskontrolli käigus tabatud seadusliku aluseta riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele;
9. muutma õigusraamistikku sellisel moel, et üle viie aasta pikkust sisenemiskeeldu saaks määrata iga üksikjuhtumi hindamise põhjal ja proportsionaalsuse põhimõtet järgides ainult juhul, kui seadusliku aluseta riigis viibiv kolmanda riigi kodanik ohustab tõsiselt avalikku korda, avalikku julgeolekut või riigi julgeolekut;
10. koguma ja esitama tagasisaatmise valdkonnas usaldusväärseid andmeid ja statistilist teavet, et anda täpne ülevaade tagasisaatmise *acquis*’ tulemuslikust kohaldamisest Islandil ja seda asjakohaselt hinnata;

11. muutma asjaomaseid siseriiklikke õigusakte, et seadusliku aluseta Islandil viibivat kolmanda riigi kodanikku oleks võimalik väljasaatmise eesmärgil kinni pidada, ning kohandama sellest lähtuvalt töömeetodeid, sealhulgas juhul, kui väiksema sunniga meetmete kasutamist on juba iga üksikjuhtumi asjaolude hindamisel arvesse võetud, aga neid ei ole kohaldatud, kuna neid ei peetud tulemuslikuks;
12. tagama kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ artikli 16 lõikega 1 väljasaatmist ootavate seadusliku aluseta Islandil viibivate kolmanda riigi kodanike kinnipidamiseks piisava kinnipidamissuutlikkuse, kui peaks tekkima vajadus;
13. tagama tagasipöördujate täieliku ja süstemaatilise eraldamise tavalistest vangidest;
14. tagama sihtotstarbelise koolituse kriminaalhooldusameti töötajatele, kes vastutavad väljasaatmist ootavate seadusliku aluseta Islandil viibivate kolmandate riikide kodanike kinnipidamise eest;
15. määrama ametlikult kindlaks järelevalveasutuse õigusliku seisundi, rahastamise ja rolli; töötama välja aruandlussüsteemi ja seda rakendama;
16. eraldama piisavad rahalised vahendid, et tagada toetatud vabatahtliku tagasipöördumise süsteemi jätkusuutlikkus;
17. kaaluma toetatud vabatahtliku tagasipöördumise süsteemi tugevdamist, pakkudes konkreetsetele sihtrühmadele mitmesuguseid toetatud vabatahtliku tagasipöördumise võimalusi. Selleks peaksid Islandi ametiasutused kaaluma ka osalemist ELi rahastatud tagasisaatmisalastes programmides.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja